

ІНФОРМАЦІЯ
про роботу Комітету Верховної Ради України
з питань фінансової політики і банківської діяльності
за 7 сесію VIII скликання
(вересень 2017 - січень 2018 року)

За період роботи сьомої сесії Верховної Ради України восьмого скликання Комітетом з питань фінансової політики і банківської діяльності було проведено **11** засідань Комітету, в тому числі **виїзне** засідання до м. Умань.

На засіданнях Комітету було розглянуто **48** питань порядку денного, внесено на розгляд Верховної Ради України **18** законопроектів з попереднім висновком головного Комітету, очікують розгляду **35** законопроектів, які підготовлені Комітетом до розгляду Верховною Радою України.

За результатами розгляду Верховною Радою України 16 листопада 2017 року прийнято в цілому Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення ведення бізнесу та залучення інвестицій емітентами цінних паперів" № 2210-VIII, який розроблений та відпрацьований Комітетом на усіх етапах законопроектної роботи під реєстраційним № 5592-д від 20.04.2017 року.

Прийнятий Закон є комплексним та охоплює величезну кількість різних аспектів діяльності ринку цінних паперів, фондового ринку, корпоративного управління та корпоративних правовідносин тощо. Цей законодавчий акт є важливим для акціонерних товариств в частині розкриття інформації на фондовому ринку за світовими стандартами щодо високого рівня прозорості, запровадження такого інституту як інформаційний агент, скорочення витрат на розкриття інформації тощо.

За переконанням багатьох експертів, набрання чинності даним Законом України очікувалось приблизно трьома тисячами акціонерних товариств, оскільки реалізація положень законодавчого акту забезпечить автоматичний перехід публічних акціонерних товариств, які не здійснювали публічної пропозиції та є псевдо-приватними акціонерними товариства, у приватні акціонерні товариства. Цей Закон дозволить всім емітентам стати такими, що не здійснювали публічну пропозицію цінних паперів, крім емітентів, які будуть знаходитись в лістингу станом на 1 січня 2018 року, або, які заявлять, що робили публічну пропозицію (public offer). Слід зазначити, що наразі в лістингу фондових бірж знаходиться лише шість емітентів цінних паперів.

Суттєві новації стосуються запровадження нових видів діяльності на фондовому ринку через включення до Закону України "Про цінні папери та фондовий ринок" нового розділу III¹, а саме "Діяльність, пов'язана з фондовим ринком", яким буде врегульовано усі питання діяльності з надання інформаційних послуги, діяльності з оприлюднення регульованої інформації, діяльності з розповсюдження в режимі безперервного оновлення консолідованої інформації, діяльності з подання звітності та/або адміністративних даних до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку тощо.

Великий обсяг змін має відношення до процедур емісії та обігу цінних паперів (розділ IV Закону). Ці новації є імплементацією у вітчизняне

законодавство норм Директиви ЄС Про проспекти (так звана Prospectus). Однією з невід'ємних складових запозичення положень цієї Євродирективи є, зокрема, врегулювання механізмів публічної пропозиції цінних паперів. Саме ці механізми будуть одними з основних показників зазначеного віднесення акціонерних товариств або до публічних, або до приватних.

Крім зазначеного, Законом змінено низку важливих механізмів корпоративного управління. Зокрема, запроваджено суттєвий перерозподіл повноважень між наглядовими радами акціонерних товариств та загальними зборами акціонерів на користь наглядових рад (рад банку), наприклад, повноваження з обрання аудитора товариства та визначення умов договору передано до компетенції наглядової ради від загальних зборів тощо.

Проект Закону (реєстр. № 5592-д від 20.04.2017 р.) був розроблений Комітетом з питань фінансової політики і банківської діяльності після того, як 14 березня 2017 року Верховна Рада України своїм рішенням передала його на доопрацювання до Комітету за процедурою направлення на повторне перше читання. Документ на стадії доопрацювання був вдосконалений робочою групою в Комітеті спільно з Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, разом з експертним середовищем, з урахуванням пропозицій та зауважень, що були висловлені Головним науково-експертним управлінням Апарату Верховної Ради України, а також тих застережень, які були виголошені народними депутатами під час його розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради 14 березня 2017 року.

Зазначений проект Закону був прийнятий у першому читанні 20 червня 2017 року. Безпосередньо після початку сьомої сесії у Комітеті були акумульовані усі отримані поправки та пропозиції до проекту, сформована порівняльна таблиця та розпочата напружена робота з опрацювання змін законопроекту та підготовки його до другого читання. Формат роботи був представлений як у вигляді розширених засідань як усієї робочої групи у повному складі, так і її підгруп, а також окремих членів і залучених експертів.

У роботі над законопроектом № 5592-д активну участь брала велика кількість учасників, які представляли інтереси усіх зацікавлених державних органів, некомерційних установ та бізнесових організацій. Так, до розширеного складу згаданої робочої групи були включені народні депутати України, їх повноважні представники, працівники секретаріату Комітету та Апарату Верховної Ради України, посадові особи Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, Національного банку України, Національного депозитарію України, представники міжнародних фінансових організацій, зокрема, Європейського банку реконструкції та відродження, та відповідних профільних асоціацій: Української асоціації інвестиційного бізнесу, Професійної асоціації реєстраторів та депозитаріїв і Незалежної асоціації банків України, а також представники ринку, науковці та незалежні експерти тощо.

У загальному підрахунку, до другого читання офіційно та в установленому порядку до проекту № 5592-д надійшло 515 поправок від суб'єктів законодавчої ініціативи – народних депутатів України. Усі офіційні поправки, а також велика кількість пропозицій несуттєвого характеру були належним чином відпрацьовані

під час шести розширених засідань робочої групи, які проводились 13, 14, 26, 27 і 28 вересня та 6 жовтня 2017 року. Одночасно також фактично щоденно відбувались згадані вище робочі наради та зустрічі підгруп та окремих учасників робочого процесу, у тому числі, у форматі обговорень за допомогою дистанційних інтернет-технологій у режимі "он-лайн".

Зазначені поправки відображали, окрім власних думок суб'єктів законодавчої ініціативи, позиції Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, Національного банку України, Національного депозитарію України, міжнародних фінансових організацій, а також рекомендації експертів, науковців та бізнесового середовища. Усі поправки були включені до порівняльної таблиці до другого читання. З цих поправок Комітет врахував 355, з яких 279 враховано в цілому, решта – частково, редакційно або по суті, а 160 поправок було запропоновано відхилити. Як наголошувалось, жодна з пропозицій не залишилась поза увагою робочої групи Комітету та належним чином була всебічно вивчена.

Проект Закону двічі розглядався на засіданнях Комітету 4 жовтня та 7 листопада 2017 року. Після першого розгляду редакція законопроекту була додатково відпрацьована з редакційним підрозділом Апарату Верховної Ради та Головним юридичним управлінням Апарату. Слід зазначити, що редакційні правки та положення юридичного висновку були практично повністю враховані в остаточній редакції законопроекту, зокрема, й проголошені для стенограму час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради.

Також, за період роботи сьомої сесії, був прийнятий в першому читанні та направлений на повторне друге читання проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо створення та ведення Кредитного реєстру Національного банку України (**реєстр № 7114-д**). Законопроектом передбачається надати Національному банку України повноваження щодо створення та ведення Кредитного реєстру. Це дозволить підвищити надійність та стабільність банківської системи та сприятиме захисту інтересів вкладників та інших кредиторів банку шляхом зменшення рівня кредитного ризику, а також підвищить якість банківського нагляду. Законопроект підтримується міжнародними фінансовими інституціями та являється реформаторським у своїй сфері. Опрацюванню даного законопроекту було присвячено декілька засідань Комітетів та робочих груп. До Комітету надійшло 71 пропозиція від суб'єктів законодавчої ініціативи, які включені до таблиці на повторне друге читання та опрацьовані Комітетом. Враховано 46 поправок, в тому числі 10 – частково, 7 – по суті, відхилено - 25 поправок. Опрацьовані та враховані редакційні правки Редакційного відділу та Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України.

Нажаль, протягом роботи сьомої сесії Верховної Ради України, підготовлені Комітетом важливі законопроекти фінансово-банківського сектору, не розглядалися в сесійній залі через ряд незалежних від Комітету обставин.

До секретаріату Комітету з питань фінансової політики і банківської діяльності за період сьомої сесії надійшло на опрацювання **1099** документів, розглянуто **99** звернень громадян, **5** інформаційних запитів та **4** електронних петицій, що не набрали достатньої кількості голосів.

Особливої уваги заслуговують проведення тих засідань Комітету, на яких слухали:

- **4 жовтня 2017 року** - інформацію Національного банку України про проблемні питання у банківській системі (в тому числі обговорення питання щодо зміни розміру статутного капіталу банків) та узгодження позицій щодо перспективних законодавчих ініціатив та пріоритетних завдань. Доповідачі: в.о. Голови Національного банку України Смолій Я.В., заступник Голови Національного банку України Рожкова К.В.;

- **19 жовтня 2017 року** - в порядку контролю за виконанням Законів України, застосування державними банками процедур фінансової реструктуризації, передбачених Законом України «Про фінансову реструктуризацію» та проблеми, які виникають під час практичного застосування положень Закону. Доповідачі: перший заступник Міністра фінансів України Маркарова О.С., перший заступник Міністра економічного розвитку і торгівлі України Нефьодов М.Є., Голова Правління ПАТ «Державний експортно-імпорتنний банк України» Гриценко О.В., Голова Правління АБ «Укргазбанку» Шевченко К.Є., заступник Голови Правління ПАТ «Державний ощадний банк» Стецевич А.І.

- **20-21 жовтня 2017 року** – виїзне засідання до м. Умань, організоване секретарем Комітету Поляковим М.А., на яке була запрошена перший заступник Міністра фінансів України Маркарова О.С. для представлення остаточного варіанту Зasad стратегічного реформування державного банківського сектору та обговорення з представниками місцевих організацій інструментів фінансування сільського господарства в Україні.

- **7 листопада 2017 року** – інформацію уповноважених представників правоохоронних органів щодо стану розслідування кримінальних проваджень по банкам, які у результаті діяльності їх менеджерів та пов'язаних осіб призвели до заподіяння шкоди кредиторам, банкам та втрат державного бюджету України. Доповідачі: заступник начальника управління організації досудових розслідувань Головного слідчого управління Національної поліції України Рогачов Є.П., перший заступник начальника Офісу великих платників податків Державної фіскальної служби України Собчук О.М., начальник слідчого управління фінансових розслідувань Офісу великих платників податків Державної фіскальної служби України Начиняний Д.С., заступник директора-розпорядника Фонду гарантування вкладів фізичних осіб Новіков В.В., директор юридичного департаменту Національного банку України Заморський О.В.

Проведені робочі групи, зустрічі, наради та круглі столи:

04.09.2017 року – Круглий стіл «Вимоги до мінімального розміру статутного капіталу українських банків» під головуванням Голови Комітету Рибалки С.В. за участі представників банківських асоціацій та керівників банків;

06.09.2017 року – нарада членів Комітету із керівництвом Національного банку України під головуванням Голови Комітету Рибалки С.В.;

06.09.2017 року – зустріч членів Комітету з питань краудфандінгу з паном Джейсоном Бестом, Головою Crowdfund Capital Advisors (CCA) під головуванням Голови Комітету Рибалки С.В.;

07.09.2017 року – відкрита дискусія «Державні банки: проблемні активи та інше» за участю Першого заступника Голови Комітету Довбенка М.В. та заступника Голови Комітету Демчака Р.Є.

08.09.2017 року – засідання робочої групи щодо вдосконалення законодавства у сфері обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів під головуванням секретаря Комітету Полякова М.А. та за участі Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, Моторного (транспортного) страхового бюро України та асоціацій страхового ринку;

11-14.09.2017 року – Навчально-ознайомча поїздка до Польщі в рамках Проекту USAID/WOCCU Кредитування сільськогосподарських виробників за участі голови підкомітету Романюка В.М.;

12.09.2017 року – міжнародна конференція в рамках проекту USAID «Трансформація фінансового сектору» в партнерстві з Національним банком України, Незалежною асоціацією банків України, Верховною Радою України та Фондом гарантування вкладів фізичних осіб, «Захист прав споживачів фінансових послуг 2017: шлях до розбудови довіри» за участі заступника Голови Комітету Демчака Р.Є.;

13-15.09.2017 – XVII Міжнародний фінансовий форум учасників страхового ринку в м. Одеса за участі заступника Голови Комітету Демчака Р.Є. та секретаря Комітету Полякова М.А.;

18.09.2017 року – зустріч членів Комітету з першим заступником керуючого директора Міжнародного валютного фонду Девидом Липтоном під головуванням Голови Комітету Рибалки С.В.;

20.09.2017 року – засідання робочої групи з врегулювання питання реструктуризації валютних кредитів фізичних осіб, на тему «Стягнення іпотечного майна та примусове виселення із житла позичальників та їх родин» під головуванням заступника Голови Комітету Дзензерського Д.В. Участь у роботі робочій групі взяли учасники Національного банку України, Міністерства юстиції України, Міністерства внутрішніх справ України, Верховного суду України, Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, Нацкомфінпослуг, уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Уповноваженого Президента України з прав дитини та батьківських установ;

26.09.2017 року – засідання робочої групи щодо доопрацьованого проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо регулювання переказу коштів (**реєстр. № 5361-д**) під головуванням заступника Голови Комітету Демчака Р.Є. та за участі представників Національного банку України, небанківських та банківських установ;

29.09.2017 року – Круглий стіл «Консолідація функцій державного регулювання ринків фінансових послуг», проведений за ініціативою Комітету в Національному банку України, під час якого були обговорені, зокрема, подальші напрями роботи щодо проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо консолідації функцій із державного

регулювання ринків фінансових послуг» (реєстр. № 2413а) за співголюванням заступника Голови Комітету Демчака Р.Є.;

30.09.2017 року – Ukrainian Financial Forum 2017 в м. Одеса за участі заступника Голови Комітету Демчака Р.Є.;

02.10.2017 року – Круглий стіл «Система захисту інвесторів як умова розвитку ринків капіталу» за участі голови підкомітету Різаненка П.О.;

13.10.2017 року – Круглий стіл з обговорення проекту закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення прозорості діяльності Національного банку України та підвищення його відповідальності перед суспільством» (реєстр. № 5257) під головуванням Голови Комітету Рибалки С.В. та за участі експертів та науковців провідних українських вузів, які спеціалізуються на банківській справі;

18.10.2017 року – засідання робочої групи з доопрацювання проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо консолідації функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг (реєстр. № 2413а) під головуванням Полякова М.А. за участі Демчака Р.Є.;

23.10.2017 року – зустріч народних депутатів – членів Комітету з членом Єврокомісії Йорном Гріссе та керівником українського міжнародного кредитного бюро Йоном Йохансоном;

24.10.2017 року – засідання робочої групи з опрацювання проектів законів про обіг криптовалюти в Україні (реєстр. № 7183) та про стимулювання ринку криптовалют та їх похідних в Україні (реєстр. № 7183-1) за участі експертного середовища;

24.10.2017 року – засідання робочої групи із узагальнення пропозицій Комітету щодо ініціювання змін до законодавства з метою вдосконалення інструментів фінансування сільського господарства в Україні під головуванням Секретаря Комітету Полякова М.А.;

26.10.2017 року - робоча зустріч щодо вдосконалення податкового законодавства у сфері кредитної кооперації України за участі представників Комітету з питань податкової та митної політики, асоціацій кредитних спілок та Проекту USAID/WOCCU Кредитування сільськогосподарських виробників;

27.10.2017 року - міжвідомча нарада щодо проблемних питань на ринку страхування життя під головуванням Голови Комітету Рибалки С.В. Метою наради було обговорення пропозицій щодо шляхів вирішення проблемних питань, які виникли в результаті залишення ринку низкою страхових компаній із страхування життя і, як наслідок, невиконання такими компаніями своїх зобов'язань перед споживачами. У нараді взяли участь представники Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, Міністерства фінансів України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Міністерства соціальної політики України, Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, Головного слідчого управління Національної поліції, уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, асоціацій страхового ринку;

02.11.2017 року - нарада членів Комітету із керівництвом Національного банку України та Національної комісії з цінних паперів і фондового ринку під головуванням Довбенка М.В.;

02.11.2017 року - робоча зустріч Першого заступника Голови Комітету Довбенка М.В. із керівництвом Національного банку України, представниками Міжнародної фінансової корпорації та Європейського банку реконструкції та розвитку;

06.11.2017 року - Круглий стіл «Публічність акціонерних товариств. новий зміст, нові перспективи» (обговорення законопроекту №5592-д) за участі голови підкомітету Різаненка П.О.;

09.11.2017, 01.12.2017 року - засідання робочих груп з опрацювання законопроекту про внесення змін до деяких законів України щодо створення та ведення Кредитного реєстру Національного банку України та вдосконалення процесів управління кредитними ризиками банків (реєстр. №7114-д);

15.11.2017 та 17.11.2017 – зустрічі Першого заступника Голови Комітету Довбенка М.В. та заступника Голови Комітету Демчака Р.Є. із місією Міжнародного валютного фонду для узгодження позицій щодо пріоритетності законопроектів, які знаходяться на розгляді Комітету;

01.12.2017 року – засідання робочої групи щодо вдосконалення законодавства у сфері обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів під головуванням секретаря Комітету Полякова М.А. та за участі Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, Моторного (транспортного) страхового бюро України та асоціацій страхового ринку;

04.12.2017 року – Український банківський день у Лондоні за участі заступника Голови Комітету Демчака Р.Є.;

05.12.2017 року – Міжнародна практична конференція «Розвиток товарного біржового ринку», організована НКЦПФР спільно з Проектом USAID «Трансформація фінансового сектору» за участю заступника Голови Комітету Демчака Р.Є.;

06.12.2017 року – зустріч з представниками делегації з Японії та Тайланду для обговорення ситуації що склалася у фінансовому та банківському секторі на ринку криптовалют в Україні під головуванням Першого заступника Голови Комітету Довбенка М.В.;

13.12.2017 року - Форум учасників фінансового ринку «Який СПЛІТ потрібен ринку?» за участю Першого заступника Голови Комітету Довбенка М.В., заступника Голови Комітету Демчака Р.Є. та секретаря Комітету Полякова М.А. У Форумі взяли участь представники органів державної влади та учасників ринку небанківських фінансових послуг;

14.12.2017 року – робоча нарада банків членів Ради Асоціації та Департаменту платіжних систем та інноваційного розвитку Національного банку України щодо проблемних питань сфери безготівкових платежів;

15.12.2017 року – робоча зустріч з представниками Міністерства аграрної політики України, асоціацій кредитних спілок та Проекту USAID/WOCCU Кредитування сільськогосподарських виробників, ініційована Комітетом з метою реалізації пропозицій Комітету щодо ініціювання змін до законодавства стосовно вдосконалення інструментів фінансування сільського господарства в Україні;

15.12.2017 року – нарада членів Комітету за участі представників міжнародних організацій (Світовий банк, Міжнародний валютний фонд,

Європейський банк реконструкції та розвитку, Єврокомісія) під головуванням Першого заступника Голови Комітету Довбенка М.В.;

27.12.2017 року – засідання робочої групи у Національному банку України щодо опрацювання змін до законодавства стосовно окремих питань регулювання банківської діяльності;

17.01.2018 року – Круглий стіл на тему «Чому товарним ринкам потрібні нові фінансові інструменти та як захистити їх учасників?» за участі заступника Голови Комітету Демчака Р.Є. та голови підкомітету Різаненка П.О.;

30.01.2018 – Круглий стіл, організований спільно з Комітетом з питань промислової політики та підприємництва на тему: «Рік Закону про експортно-кредитне агентство. Чому гальмують український експорт?» під співголюванням Першого заступника Голови Комітету Довбенка М.В. за участі представників центральних та місцевих органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, виробничих підприємств, бізнес-асоціацій, громадських організацій, експертів;

30.01.2018 – засідання робочої групи з питань вдосконалення платіжного законодавства та безпеки платіжних операцій за участю банків членів платіжних систем.

Протягом всього періоду:

участь Першого заступника Голови Комітету Довбенка М.В. у засіданнях Ради Національного банку України;

робота в складі цільової команди реформи фінансового сектору (реалізація Комплексної Програми розвитку фінансового сектору України до 2020 року) щодо статусу реалізації проектів з виконання Комплексної програми розвитку фінансового сектору України до 2020;

робота у складі Робочої групи щодо проблемних питань на ринку страхування життя, створена у Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг;

За станом на 19 січня 2018 року на розгляді у Комітеті знаходиться **127** законопроектів та проектів постанов, з опрацювання яких, Комітет з питань фінансової політики і банківської діяльності визначено головним.

Тож напружена та різноманітна робота над провадженням реформ триває та буде ще тривати незважаючи на жодні перепони. І Комітет, беззаперечно, завжди братиме незмінно надактивну участь у реформаторських процесах, які постійно відбуваються у нашій державі.